

VANDENILIO ENERGETIKOS ASOCIACIJOS NAUJIENLAIŠKIS

Vandenilio
energetikos
asociacija

2025 GEGUŽĖ

SVEIKI, VANDENILIO TECHNOLOGIJŲ ENTUZIASTAI!

2025 m. gegužės mėn. naujienlaiškyje apžvelgiame reikšmingus žingsnius Europos vandenilio energetikoje ir Baltijos regiono lyderystę. Vilniuje, bendradarbiaujant „MT GROUP“ ir Vilniaus šilumos tinklams, prasidėjo pirmosios Lietuvoje žaliojo vandenilio gamyklos įgyvendinimas – svarbus indėlis į tvarią ateitį, įtvirtinantis Lietuvos lyderystę vandenilio technologijose Baltijos regione. Europos Komisija paskelbė beveik 1 mlrd. eurų vertės paramą vandenilio projektams. Pamenate nesenus įvykius Darbėnuose dėl e-metanolio gamyklos? Danijoje atidaryta pasaulyje pirmoji komercinė e-metanolio gamykla. Be to, Liepojoje statoma didžiausia SAF gamykla Šiaurės Europoje. „BalticSeaH2“ projekto partneriai susitiko Taline, stiprindami vandenilio ekonomiką regione. Tai dar kartą parodo, kad vandenilis – esminė grandis Europos energetinio savarankiškumo link. Naujienlaiškio pabaigoje rasite nuorodas į svarbius vandenilio technologijų renginius. Gero skaitymo!

VILNIAUS ŠILUMOS TINKLŲ ŽALIOJO VANDENILIO GAMYKLOS PROJEKTĄ ĮGYVENDINS „MT GROUP“ – PASIRAŠYTA 11,8 MLN. EUR VERTĖS RANGOS SUTARTIS

„MT Group“, Europoje veikianti strateginės energetikos infrastruktūros EPC rangovė, pasirašė 11,8 mln. eurų vertės pilnos apimties EPC sutartį su Vilniaus miesto savivaldybės šilumos ir elektros tiekimo bendrove „Vilniaus šilumos tinklai“ (VŠT). Pagal šią sutartį sostinėje bus įgyvendintas pirmasis žaliojo vandenilio gamyklos projektas, žymintis reikšmingą Lietuvos proveržį įgyvendinant Europos žaliajį kursą ir siekiant vandenilio strategijos tikslų.

„Vilnius tampa Baltijos regiono vandenilio energetikos lyderiu. Šis projektas – daugiau nei tik infrastruktūros objektas. Tai miesto atsakas į klimato krizę, žingsnis švaresnės aplinkos ir pažangesnės transporto sistemos link. Žaliojo vandenilio gamykla ne tik leis gaminti tvarią energiją, bet ir padės sumažinti taršą mieste“, – sako Vilniaus miesto meras Valdas Benkunskas.

Šiuo projektu „MT Group“ dar labiau įsitvirtina kaip pagrindinis vandenilio infrastruktūros plėtros rangovas Lietuvoje. Šiuo metu bendrovė įgyvendina abu pirmuosius šalies žaliojo vandenilio projektus – Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu vystomą Klaipėdos uosto teritorijoje ir šį, Vilniuje. Pastarasis tampa reikšmingu precedentu, kaip miestai gali transformuoti savo energetikos sistemas.

Būsima Vilniaus žaliojo vandenilio gamybos stotis

„Šis projektas žymi esminį lūžį – jis aiškiai parodo, kaip strateginiai tikslai ir nuosekli politinė vizija, siekianti ilgalaikių aplinkosauginių bei darnių sprendimų, gali virsti realiai veikiančia infrastruktūra. Vilniuje iškilis objektas, atitinkantis aukščiausius kokybės, saugumo ir technologinio efektyvumo standartus. Esu įsitikinęs – žaliojo vandenilio gamykla sostinėje taps šios technologijos diegimo miestuose etalonu visam regionui.“

Neabejojame, kad glaudus bendradarbiavimas su kompetentinga „Vilniaus šilumos tinklų“ komanda sudarys sąlygas pasiekti net pačius ambicingiausius projekto tikslus,“ – teigia „MT Group“ generalinis direktorius Mindaugas Zakaras.

Pagal sutartį „MT Group“ bus atsakinga už visą projekto įgyvendinimo procesą – nuo koncepcijos formavimo, suinteresuotųjų šalių įtraukimo, projektinių pasiūlymų ir leidimų gavimo iki BIM pagrindu integruoto projektavimo, įrangos ir paslaugų pirkimų, statybos, sistemų integracijos bei paleidimo. Bendrovė taip pat vykdys statybos administravimą ir užtikrins garantinę priežiūrą.

Gamyklos veiklos pradžia numatoma 2026 metais. Vandeniis joje bus gaminamas naudojant tik iš atsinaujinančių energijos išteklių, biokuro, saulės ir vėjo jėgainių, pagamintą elektros energiją. Gamykloje pagamintu vandeniliu bus aprūpinama naujai formuojama 40-ties vandenilinių, nulinės emisijos viešojo transporto autobusų flotilė. Gamybos vietoje planuojama iki 19 tūkst. m³ talpos vandenilio saugykla. Projekto žiedinės ekonomikos modelis taip pat numato gamybos metu susidarančių nuotekų ir perteklinės šilumos panaudojimą centralizuoto šildymo sistemoje.

„Tai proveržis tiek Vilniui, tiek visai Lietuvai. Vandeniis jau šiandien tampa realia, švaria alternatyva, galinčia aprūpinti mūsų miestų transporto ir šilumos sistemas. Ir tai – tik pradžia,“ – pabrėžia VŠT generalinis direktorius Gerimantas Bakanas.

Projekto bendra vertė siekia 11,8 mln. eurų (su PVM), iš jų 5,6 mln. eurų finansuoja Energetikos ministerija iš ES Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų, likusią dalį skiria Vilniaus miesto savivaldybė.

Europa spartina perėjimą prie klimato neutralios ekonomikos, o žaliasis vandenilis įvardijamas kaip kertinė technologija, padedanti dekarbonizuoti sunkiai transformuojamus sektorius. „MT Group“ aktyviai dalyvauja šioje transformacijoje – projektuoja ir įgyvendina žaliojo vandenilio, atsinaujinančios energijos bei anglies dioksido surinkimo infrastruktūrą visoje Europoje.

Bendrovė taip pat yra viena iš pasaulinės iniciatyvos „Green Energy Park Global“ steigėjų. Tai vienas didžiausių žaliojo vandenilio projektų pasaulyje, kurio tikslas – gaminti konkurencingos kainos vandenilį gigavatų mastu, skirtą pramonės dekarbonizacijai ir ilgalaikio Europos energetinio savarankiškumo užtikrinimui.

ES SKIRIA BEVEIK 1 MLRD. EURŲ 15-AI ATSINAUJINANČIO VANDENILIO PROJEKTŲ VISOJE EUROPOJE

Europos Komisija paskelbė 992 mln. eurų finansavimą 15-ai žaliojo vandenilio gamybos projektų penkiose Europos ekonominės erdvės (EEE) šalyse. Šie projektai, atrinkti per antrąjį Europos vandenilio banko aukcioną, per dešimtmetį planuoja pagaminti beveik 2,2 mln. tonų žaliojo vandenilio, o tai padės išvengti daugiau nei 15 mln. tonų CO₂ emisijų.

Vandeniis bus gaminamas tokiose srityse kaip transportas, chemijos pramonė, metanolio ir amoniako gamyba. Dvylika projektų gaus fiksuotą subsidiją nuo 0,20 iki 0,60 Eur už kilogramą, o trys jūrinio sektoriaus projektai, kuriems skirta 96,7 mln. Eur, gaus paramą nuo 0,45 iki 1,88 Eur už kilogramą. Finansavimą gavę projektai yra įsikūrę Ispanijoje (8), Norvegija (3 jūrinio sektoriaus projektai), Vokietija (2), Nyderlandai (1) ir Suomija (1). Kiekvienam iš 15 projektų skirta subsidija siekia nuo 8 iki 246 mln. eurų, skiriama iki 10 metų laikotarpiui.

Be to, vis dar laukiama rezultatų dėl „aukciono kaip paslaugos“ (Auction-as-a-Service) mechanizmo, pagal kurį Ispanija, Lietuva (36 mln. Eur) ir Austrija numato skirti iki 836 mln. eurų nacionalinio finansavimo savo šalyse vykdomiems projektams.

Ši iniciatyva, finansuojama iš ES Inovacijų fondo, padės sumažinti skirtumą tarp žaliojo vandenilio ir iškastinio kuro kainos, spartinti švaresnio kuro diegimą ir didinti Europos energetinę nepriklausomybę.

[Nuoroda į šaltinį](#)

DANIJOJE ATIDARYTA „EUROPEAN ENERGY“ E-METANOLIO GAMYKLA

Danijoje atidaryta pirmoji pasaulyje didelio masto komercinė Kasso e-metanolio gamykla, kuri jau yra pasiruošusi tiekti metanolį savo pagrindiniams partneriams. Gamykla pastatyta bendrovės „European Energy“ ir veikia bendradarbiaujant su „Mitsui & Co.“ „European Energy A/S“ valdo 51% akcijų, o „Mitsui & Co.“ – 49%. Ši gamykla tiekia e-metanolį tokioms pramonės lyderėms kaip „A.P. Moller – Maersk“, „LEGO Group“ ir „Novo Nordisk“. Šios įmonės siekia gamyboje taikyti mažesnę anglies dioksido pėdsaką paliekančius sprendimus, skelbia bendrovė. Tai pirmoji tokio tipo gamykla pasaulyje, kuri gamina e-metanolį komerciniu mastu. Jos metinis gamybos pajėgumas – 42.000 tonų, o visa veikla vykdoma naudojant tik energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių.

Primename, kad „European Energy“ yra skelbusi apie planus panašią gamyklą statyti ir Lietuvoje, buvo pradėjusi poveikio aplinkai vertinimo veiksmus.

[Nuoroda į šaltinį](#)

„AVIA SOLUTIONS GROUP“ LIEPOJOJE STATYS DIDŽIAUSIĄ IR PAŽANGIAUSIĄ SAF GAMYKLĄ ŠIAURĖS EUROPOJE

„Avia Solutions Group“, didžiausia pasaulyje ACMI (orlaivių nuoma su įgula, technine priežiūra ir draudimu) paslaugas teikianti aviacijos įmonių grupė, kartu su partneriais iš Latvijos LSEZ SIA „NORSAF“ pradeda vystyti ambicingą projektą – Liepojoje statys didžiausią regione tvaraus aviacinio kuro (angl. sustainable aviation fuel arba SAF) gamyklą, kurioje bus gaminamas ir sintetinis SAF. Pradėti kuro gamybą ji turėtų 2030 m. Pagamintas kuras bus ne tik siūlomas Šiaurės Europos šalims, bet ir aktyviai eksportuojamas į kitas pasaulio rinkas. Numatoma projekto investicija gali siekti 500-600 mln. Eur priklausomai nuo galutinio technologinio sprendimo.

Šis ambicingas projektas yra pirmasis Gedimino Žiemelio valdomos „Avia Solutions Group“ žingsnis į aviacinio kuro gamybos sritį. Kadangi projektas konkuruos tarptautinėje rinkoje, sėkmingam įgyvendinimui labai svarbu ir Europos Sąjungos, institucinių finansuotojų bei vietinės valdžios parama.

Aviacijos ateitimi vadinamas SAF – tai tvarus aviacinis kuras, kuris generuoja ženkliai mažiau šiltnamio dujų emisijų. Šiuo metu jis dažniausiai gaminamas iš panaudoto aliejaus, biomasės, etilo alkoholio ir kitų organinių šaltinių. Nuo šių metų įsigaliojo Europos Sąjungos reikalavimas, kad didesniuose oro uostuose bent 2% viso sunaudojamo kuro turi būti SAF tipo. Šis mandatas palaipsniui kils, 2030 m. jau sieks 6%, 2035 m. – 20%, 2050 m. jo dalis jau turėti siekti 70%.

[Nuoroda į šaltinį](#)

„BALTICSEA H2“ PROJEKTO PARTNERIŲ SUSITIKIMAS TALINE

2025 m. gegužės 26–28 dienomis Taline, Estijoje, vyko „BalticSeaH2“ projekto partnerių susitikimas. Lietuvai šiame projekte atstovauja Vandenilio energetikos asociacija.

„BalticSeaH2“ projektas siekia sukurti didelio masto tarpvalstybinį vandenilio slėnį aplink Baltijos jūrą – pirmąjį tokio pobūdžio projektą Europoje. Jo tikslas – suformuoti integruotą vandenilio ekonomiką regione, užtikrinant energetinį savarankiškumą ir mažinant anglies dioksido emisijas įvairiose pramonės šakose.

Daugiau nei 40 partnerių iš 9 šalių vienijantis konsorciumas kasmet susitinka aptarti dabartinę projekto eigą ir atskirų darbo paketų pažangą bei iššūkius. Be to, susitikimo metu projekto dalyviams buvo pristatyta partnerių šalių – Estijos, Latvijos ir Lietuvos – vandenilio ekonomikos situacija.

Konsorciumo nariai lankėsi statomame 1100 MWh šilumos saugojimo įrenginyje Vão energetikos komplekse Taline. Estijos didžiausias energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojas „Utilitas“ stato įrenginį, kuris padės subalansuoti kasdienę energijos gamybą, padidinti centralizuoto šildymo sistemos tiekimo saugumą ir sumažinti iškastinio kuro naudojimą. Ekskursijos metu konsorciumo nariai apžiūrėjo objektą, įskaitant elektrolizerį, vandenilio pildymo stotelę ir šiluminės energijos kaupimo sistemą.

RENGINIAI

- „Energy Infrastructure Forum“. Birželio 2 d., Kopenhaga, Danijos Karalystė. Hibridinis renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
 - „Large Scale Hydrogen Projects in Brazil“. Birželio 4 d., 16:00. Internetinis renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
 - „DigiGreen2025“. Birželio 5 d., Vilnius, Lietuva. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
 - „EU Industry Days 2025“. Birželio 5-6 d., Rzeszow, Lenkija. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
 - „European Sustainable Energy Week“. Birželio 10-12 d., Briuselis, Belgijos Karalystė. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
 - „Connecting Hydrogen Europe“. Birželio 18-19 d., Madridas, Ispanija. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
 - „Polymers for Electrolysers and Fuel Cells“. Birželio 28 d., 16:00 Internetinis renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda.](#)
-

Pagarbiai, Vandenilio energetikos asociacija

Naujienlaiškio partneriai

LIETUVOS
ENERGETIKOS
INSTITUTAS

Amber Grid
